

Aan de heer E. van Zijlen en
de heer W. van der Ploeg
leden van Provinciale Staten

Nr.: 2005-07389/20/A.7, ABJ

Groningen, 19 mei 2005

Behandeld door : Burgh, van der, P.
Telefoonnummer : (050) 3164795
Antwoord op : brief van 24 maart 2005
Bijlage :
Onderwerp : schriftelijke vragen over transparantie en vertrouwelijkheid naar
aanleiding van de perspublicaties over het TwijnstraGudde-rapport over
Meerstad

Geachte heren,

In uw bovenvermelde brief stelt u aan de Voorzitter van ons college vragen over transparantie en vertrouwelijkheid van stukken die aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Bij brief van 29 maart 2005, nr. 2005-06780/12, SG, heeft uw en onze voorzitter u bericht dat gestreefd zou worden naar coördinatie van de beantwoording van uw vragen en de behandeling van een door de statengriffie op te stellen notitie inzake onder meer vertrouwelijkheid, waaronder het vergaderen onder geheimhouding, en het omgaan met vertrouwelijke informatie.

Voordat wij uw vragen beantwoorden brengen wij het volgende onder uw aandacht.

Op grond van artikel 25, tweede lid, van de Provinciewet zijn wij bevoegd om met betrekking tot stukken die wij aan Provinciale Staten of aan de leden van Provinciale Staten overleggen geheimhouding op te leggen gelet op de in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) beschermde belangen. Indien het stukken betreft die aan Provinciale Staten worden overgelegd, vervalt de verplichting tot geheimhouding wanneer Provinciale Staten die geheimhouding in hun eerstvolgende vergadering niet bekrachtigen. Indien de stukken worden overgelegd aan de leden van Provinciale Staten, duurt de verplichting tot geheimhouding voort totdat die door ons wordt opgeheven.

Wij hebben geïnventariseerd in welke gevallen gedurende de periode van april 2004 tot en met april 2005 door ons geheimhouding is opgelegd. Daartoe hebben wij elf maal beslist. In alle gevallen werden de betreffende stukken aan alle of meerdere leden van Provinciale Staten voorgelegd; geen enkele maal werden stukken aan Provinciale Staten als bestuursorgaan voorgelegd.

Voorts hebben wij vastgesteld dat bij het opleggen van geheimhouding niet uitdrukkelijk melding is gemaakt van de belangen die tot die beslissing hebben geleid en die dienen te worden beschermd op grond van artikel 10 van de Wob. In twee gevallen werd geheimhouding opgelegd ter bescherming van een lopend onderhandelingstraject, te weten de onderhandelingen met het IZA over de overneming van de IZR, en de onderhandelingen om tot een schikking in de zgn. bouwfraude te komen.

In het derde geval werd tijdelijk geheimhouding opgelegd (embargo) inzake de uitnodiging voor een informatiebijeenkomst over de watervisie Lauwersmeer om te voorkomen dat deze uitnodiging de genodigden indirect eerder zou bereiken dan de rechtstreekse uitnodiging.

In de overige acht gevallen was de aanleiding tot het opleggen van geheimhouding gelegen in de financiële of andere belangen van betrokkenen dan wel in de ter zake van in het stuk vermelde bedrijfsgegevens te hanteren vertrouwelijkheid.

Steeds zijn de met de geheimhouding gediende belangen belangen die op grond van artikel 10 van de Wob bescherming verdienen: wij verwijzen met name naar het eerste lid, aanhef en onder c, en naar het tweede lid, aanhef en onderdelen b, e, f en g, van dat artikel. Wij zijn voornemens om voortaan iedere keer wanneer wij beslissen tot het opleggen van geheimhouding, in het desbetreffende stuk te vermelden op grond van welk door artikel 10 van de Wob beschermd belang die beslissing is gebaseerd.

Hierna zullen wij overgaan tot de beantwoording van de gestelde vragen:

Vraag 1: Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat juist de vertrouwelijkheid van stukken de kans vergroot dat er bij uitlekken door pers en samenleving heftig gereageerd wordt op de inhoud ervan?

Antwoord: Wij zijn ons er van bewust dat geheimhouding van stukken aan de inhoud van die stukken een bijzondere lading kan geven die zich niet zou voordoen indien geen geheimhouding zou zijn opgelegd. Dat effect dient steeds in overweging te worden genomen, indien de wenselijkheid van het opleggen van geheimhouding aan de orde komt.

Vraag 2: Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat vertrouwelijkheid en geheimhouding van rapporten, stukken en debatten per definitie op gespannen voet staat met transparantie en openbaarheid van bestuur?

Antwoord: Wij zijn ons er terdege van bewust dat aan de doelstellingen van transparantie en openheid afbreuk kan worden gedaan door toepassing van vertrouwelijkheid en geheimhouding. Doch wij menen daarnaast, dat de mogelijkheid om die doelstellingen te realiseren wordt beperkt door de zich incidenteel voordoende noodzaak om vertrouwelijkheid te vragen en geheimhouding op te leggen, zoals ook mogelijk is op grond van de Provinciewet en de Wob.

Vraag 3: Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat de kans dat stukken met een vertrouwelijke status op de een of andere wijze vroeg of laat toch uitlekken tamelijk groot is?

Antwoord: De kans op uitlekken van vertrouwelijke stukken is even groot als de kans dat de betrokken leden van Provinciale Staten bereid zijn om de verplichtingen die de Provinciewet en de Kieswet op dit punt aan de leden opleggen, te veronachtzamen. Die kans achten wij niet heel groot, mits de leden van Provinciale Staten het vertrouwen kunnen hebben dat niet onnodig stukken vertrouwelijk worden voorgelegd dan wel niet onnodig geheimhouding wordt opgelegd.

Vraag 4: Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat zowel om principiële redenen (transparantie) als om praktische redenen (kans op uitlekken en de heftige reacties daarop) de vertrouwelijkheid van rapporten, vergaderstukken en debatten dient te worden opgeheven/dient te worden voorkomen?

Antwoord: Onder verwijzing naar het antwoord op vraag 2 merken wij op dat een volledige uitsluiting van vertrouwelijkheid, geheimhoudingsverplichtingen en beslotenheid van vergaderingen er toe kan leiden dat sommige stukken niet meer aan de leden van Provinciale Staten worden voorgelegd dan wel dat over sommige aangelegenheden geen overleg tijdens een vergadering meer zal plaatsvinden. Zo'n volledige uitsluiting van deze middelen achten wij dan ook mogelijk contra-productief vanuit democratisch oogpunt. Wel menen wij dat de bedoelde middelen niet moeten worden gebruikt wanneer daartoe geen noodzaak bestaat.

Vraag 5: Bent u het met de GroenLinks-fractie eens dat er op deze regel alleen uitzonderingen moeten worden gemaakt, wanneer en voorzover de privé-belangen van met naam en toenaam genoemde personen in het geding zijn?

Antwoord: Volgens het meervermelde artikel 10 van de Wob is er een aantal categorieën van belangen ter bescherming waarvan geheimhouding kan worden opgelegd. Eén van die categorieën is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen, een andere de bescherming van belangen van betrokkenen tegen onevenredige benadeling ten gevolge van openbaarmaking. Daarbij wijzen wij erop dat dit zgn. relatieve uitzonderingsgronden zijn, hetgeen inhoudt dat die belangen beschermd moeten worden indien die belangen zwaarder moeten wegen dan het algemene belang bij openbaarmaking.

Daarnaast zijn in bedoeld artikel 10 enige absolute uitzonderingsgronden opgenomen zoals de bescherming van vertrouwelijke bedrijfs- en fabricagegegevens.

Vraag 6: Bent u bereid om over transparantie en vertrouwelijkheid een notitie op te stellen en te publiceren in de lijn van de onder 4 en 5 genoemde gedragsregels? En zo ja, op welke termijn?

Antwoord: Hierboven hebben wij reeds de bestaande werkwijze beschreven en aangegeven hoe wij op welke wijze wij aan artikel 25, tweede lid, van de Provinciewet toepassing geven en zullen geven. Daarnaast wordt door de statengriffie een notitie voorbereid over dezelfde althans sterk verwante onderwerpen. Wij menen dat vooralsnog met deze beantwoording van de gestelde vragen en de in voorbereiding zijnde notitie kan worden volstaan.

Wij vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten der provincie Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.